

JAARPLAN

2024

Jaarplan 2024

in kader van

De oproep voor het sluiten van een
beheersovereenkomst als partnerorganisatie in het
kader van het Vlaamse preventieve
gezondheidsbeleid

Partnerorganisatie voor val- en
fractuurpreventie bij ouderen

Auteurs

Belaen Goedele, Meurrens Julie, Sevenants Sofie, Vandervelde Sara,
Vlaeyen Ellen & Milisen Koen

RESULTAATSGBIED 1

**INFORMATIE,
DOCUMENTATIE EN
ADVIES**

R1: INFORMATIE, DOCUMENTATIE EN ADVIES

EVALUATIECRITERIA EN INDICATOREN

1. Het aanbod is wetenschappelijk onderbouwd;
 - Indicator 1: Informatie, documentatie en advies die door het Expertisecentrum Val- en Fractuurpreventie Vlaanderen (EVV) verspreid wordt, is gebaseerd op de evidence-based Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen en de richtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra en op recent wetenschappelijk (eigen) onderzoek.
 - Indicator 2: Er is een goede afstemming met verschillende wetenschappelijke experts.
 - Indicator 3: Het EVV zal deelnemen aan minstens één congres, symposium of beurs om op de hoogte te blijven van maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties.
2. Het aanbod is zowel proactief als reactief verstrekt;
 - Indicator 4: Informatie, documentatie en advies die door het EVV worden verspreid, worden systematisch bijgewerkt volgens recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft. Recente informatie wordt proactief verspreid via de website www.valpreventie.be en op regelmatige basis via een compacte nieuwsbrief.
 - Indicator 5: Advies op verzoek via de helpdesk wordt aangeleverd binnen een periode van 30 werkdagen na ontvangst van de vraag. Bij lange wachttijden (> 30 werkdagen) wordt de vraagsteller op de hoogte gebracht (inclusief automatisch antwoord tijdens vakantieperiodes). Op basis van vragen die het EVV frequent via de helpdesk binnen krijgt, worden de Frequently Asked Questions (FAQ) op de website aangepast en/of aangevuld.
3. Het aanbod wordt verspreid via zoveel mogelijk relevante kanalen;
 - Indicator 6: Via toegankelijke kanalen (partners, werkgroepen, helpdeskvragen, sociale media, website...) wordt het aanbod van informatie, documentatie en advies vanuit het EVV verspreid.
 - Indicator 7: Het EVV organiseert minstens één keer per werkjaar een overlegmoment met de Partners van het Samenwerkingsverband en de externe partners om informatie, documentatie en advies te verspreiden.
4. Het aanbod wordt op toegankelijke wijze ter beschikking gesteld;
 - Indicator 8: Recente informatie kan geraadpleegd worden op de website www.valpreventie.be. Informatie, documentatie en advies die door het EVV verspreid worden, wordt systematisch bijgewerkt volgens de recente wetenschappelijke literatuur zodat het aanbod actueel en betrouwbaar blijft.
 - Indicator 9: De taal van de informatie, de documentatie en het advies worden aangepast aan de doelgroep. Bijvoorbeeld voor oudere personen: gebruik van heldere, korte zinnen; geen vakjargon.
 - Indicator 10: Het aanbod is laagdrempelig, begrijpelijk en toegankelijk. Er wordt getracht om alle burgers te bereiken, hetzij direct, hetzij via een specifieke setting of via intermediairs.
5. Het aanbod is bekend bij de doelgroepen;
 - Indicator 11: Het EVV beoordeelt het aanbod aan de hand van gestelde helpdeskvragen, vragen vanuit de praktijk en zelfevaluatie.
6. Doelgroepen maken gebruik van het aanbod;
 - Indicator 12: Het EVV be vraagt bij het Lokaal GezondheidsOverleg (Vlaamse Logo's) welke materialen van het aanbod aangevraagd worden.
7. Gebruikers zijn tevreden over het aanbod.
 - Indicator 13: Het EVV beoordeelt de tevredenheid van het aanbod aan de hand van bevragingen bij de verschillende doelgroepen.

ACTIE 1: VERZAMELEN, ANALYSEREN, INTERPRETEREN EN ONTSLUITEN VAN GEGEVENS OVER VAL- EN FRACTUURPREVENTIE BIJ OUDERE PERSONEN

Omschrijving: Het EVV biedt informatie en advies in functie van maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties. Het EVV baseert zich hiervoor op bestaand (inter)nationaal onderzoek of registratiesystemen waarvan de gegevens geanalyseerd en geïnterpreteerd kunnen worden (bv. via regelmatig raadplegen van (inter)nationale literatuur, magazines, nieuwsbrieven, bijwonen van congressen, symposia, via opvolging van de opgestelde proces- en gezondheidsindicatoren voor het thema val- en fractuurpreventie bij oudere personen zoals opgesteld in het strategisch plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' ...) Waar nodig worden eigen onderzoek of omgevingsanalyses uitgevoerd. De inzichten worden vertaald en bruikbaar gemaakt voor verdere disseminatie naar de bredere bevolking (bv. via website, nieuwsbrief, FAQ, sociale media...). De opvolging van deze indicatoren kan dienen als ondersteuning bij het opstellen van de doelstellingen in de jaarplannen, ondersteuning naar implementatie toe en bij het formuleren van beleidsaanbevelingen (bv. via factsheet en literatuur). Deze indicatoren zullen samen met een stakeholdergroep van experts uit de praktijk in 2024 geëvalueerd worden. Daarnaast zal het EVV actief betrokken worden bij de voorbereidingen van de nieuwe gezondheidsdoelstellingen. Met diezelfde stakeholdergroep zal er nagedacht worden over aanpassingen, strategieën en methodieken om deze gezondheidsdoelstellingen te realiseren in de praktijk. In samenspraak met het VA zal hierover gerapporteerd worden.

Problematiek/doelstelling: Aanbieden van Informatie en advies over val – en fractuurpreventie aan de bredere bevolking

Doelgroep: Algemene bevolking, volwassenen, ouderen 65+ en professionelen

Setting: Eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg, welzijnsvoorzieningen en andere

Timing (mijlpalen): Ad hoc, aanvullend bij andere acties om de doelstelling te bereiken; 1x per werkjaar opvolging van gezondheidsindicatoren (C1 en C2), en procesindicatoren (website, procesbegeleiding preventie voor de setting zorg en welzijn, Expertennetwerk Valpreventie, Week van de Valpreventie, Opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen', VL-Otago). Meewerken aan de evaluatie van de gezondheidsdoelstellingen binnen het strategisch plan 'De Vlaming leeft gezonder in 2025' en aan de voorbereiding van het opstellen van de nieuwe gezondheidsdoelstellingen door middel van samenkomst met de stakeholdergroep.

Evaluatiecriteria: 1, 2

Indicatoren: 1, 2, 3, 4

ACTIE 2: VERZAMELEN VAN GEGEVENS OVER EFFECTIVITEIT VAN BESTAANDE METHODIEKEN VOOR VAL- EN FRACTUURPREVENTIE BIJ OUDERE PERSONEN

Omschrijving: Gegevens over de effectiviteit van bestaande methodieken voor val- en fractuurpreventie bij oudere personen, worden verzameld door de continue opvolging van (inter)nationaal gepubliceerd onderzoek (waaronder richtlijnen, systematische reviews en meta-analyses) en projecten van het EVV (bv. BE-EMPOWERed, VL-Otago, Vlaamse praktijkrichtlijnen...). Het EVV heeft samen met de biomedische

¹ Wat onder meer inhoudt: het opvolgen van internationale, wetenschappelijke en maatschappelijke evoluties, en waar relevant, het uitvoeren van eigen onderzoek en omgevingsanalyses

bibliotheek van KU Leuven (Leercentrum Désiré Collen) een zoekstrategie voor verschillende databanken (PubMed, Embase, CINAHL, WoS en Cochrane Library) ontwikkeld en geprogrammeerd. Het EVV krijgt op regelmatige tijdstippen mails over nieuwe publicaties inzake val- en fractuurpreventie bij oudere personen. Deze evidentie wordt besproken op het intern overleg en opgenomen in de nieuwsbrief van het EVV.

Problematiek/doelstelling: Opvolging effectiviteit van bestaande methodieken i.k.v. val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Niet van toepassing

Setting: Niet van toepassing

Timing (mijlpalen): Ad hoc, continue opvolging.

Evaluatiecriteria: 1

Indicatoren: 1, 2

ACTIE 3: DEELNEMEN AAN STUDIEDAGEN EN INTERNATIONALE CONGRESSEN (CF. AANVRAAGFORMULIER BUITENLANDSE ZENDING)

Omschrijving: Om de eigen kennis inzake val- en fractuurpreventie te onderhouden, zal het EVV in 2024 deelnemen aan studiedagen en (inter)nationale congressen (bv. Wintermeeting, EUGMS, AGS, EU Falls Festival (EUFF), ICIC).

Problematiek/doelstelling: Onderhouden van kennis i.k.v. val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Niet van toepassing

Setting: Niet van toepassing

Timing (mijlpalen): In functie van het aanbod.

Evaluatiecriteria: 1

Indicatoren: 3

R1 OD2 HET UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN VAN NETWERKEN²

ACTIE 1: UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN VAN VLAAMSE NETWERKEN (BV. SAMENWERKEN MET RELEVANTE VLAAMSE PARTNERS DIE DE ONTWIKKELING EN UITVOERING VAN HET BELEID ONDERSTEUNEN (PO'S EN OT'S, VLAAMSE LOGO'S...))

Omschrijving: Het EVV vormt samen met de partners van het samenwerkingsverband (PvhS) een expertisenetwerk rond val- en fractuurpreventie. Afgevaardigden van de PvhS buigen zich over beleidsmatige aspecten zoals het jaarrapport van het voorgaande werkjaar (2023) en de stand van zaken van het huidige werkjaar (2024). Adviezen, informatie en documentatie worden uitgewisseld i.f.v. een optimale werking van het EVV in het kader van de realisatie van de doelstellingen per resultaatgebied.

Daarnaast beschikt het EVV ook over een ruim netwerk van externe partners uit de praktijk. De samenwerking met externe partners laat toe om de implementatie van de Vlaamse praktijkrichtlijnen en

² Wat o.a. het fungeren als een coördinerende en trekkende kern binnen een expertisenetwerk inhoudt.

andere materialen en methodieken concreet te verwezenlijken, bij te sturen daar waar nodig en om de EVV-activiteiten concreet vorm te geven. Voor bepaalde thematieken wordt hun concrete inbreng gevraagd, via overlegmomenten (minimum 1 keer per werkjaar tijdens het EVV-partneroverleg - er kunnen bijkomende overlegmomenten met de PvhS en de externe partners worden georganiseerd als hiertoe behoefte is), telefonisch, via mail of via deelname aan werkgroepen.

Problematiek/doelstelling: Uitbouwen en onderhouden van Vlaamse netwerken

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen, eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing: Ad hoc, 1x per werkjaar tijdens het EVV-partneroverleg.

Evaluatiecriteria: 1, 2, 3

Indicatoren: 2, 4, 5, 6, 7

ACTIE 2: UITBOUWEN EN ONDERHOUDEN VAN INTERNATIONALE NETWERKEN

Omschrijving: De samenwerking met internationale netwerken zoals het EU Falls comité, veiligheidNL en de wereldwijde stuurgroep van de 'World Falls Guidelines' zijn essentieel voor het opvolgen van internationale, wetenschappelijke en maatschappelijke evoluties met betrekking tot val- en fractuurpreventie. Deze evoluties en inzichten kunnen leiden tot het ontwikkelen en opzetten van nieuwe projecten inzake valpreventie. Bijkomend zijn de connecties met 'Neuroscience Research Australia' (NeuRA), 'University of New South Wales' (UNSW) en 'University of Sydney' belangrijk in kader van het BE-EMPOWERed project voor de implementatie van een multifactoriële valpreventie interventie in de Vlaamse thuissetting. Deze connecties worden behouden door aanwezigheid op internationale congressen en het inplannen van online overlegmomenten.

Problematiek/doelstelling: Uitbouwen en onderhouden van internationale netwerken rond valpreventie

Doelgroep: Niet van toepassing

Setting: Niet van toepassing

Timing (mijlpalen): Deze netwerken worden op continue basis onderhouden. De eerste resultaten en ervaringen met het BE-EMPOWERed pilootproject worden afgestemd met prof. dr. Kim Delbaere van 'Neuroscience Research Australia' (NeuRA) en 'University of New South Wales' (UNSW) en prof. dr. Lindy Clemson van 'University of Sydney'.

Evaluatiecriteria: 1

Indicatoren: 1, 2, 3

ACTIE 1: ONTWIKKELEN EN UITVOEREN VAN EEN ALGEMENE COMMUNICATIESTRATEGIE

Omschrijving: Het EVV hanteert een communicatiestrategie die aansluit bij de verwachtingen, de noden en behoeften van de doelgroep (oudere personen, zorgverleners en intermediairs). Het EVV biedt via de website, nieuwsbrief, FAQ, helpdesk, sociale media, pers... informatie aan over [1] wat, op basis van de beschikbare wetenschappelijke evidentie en klinische expertise, effectief is in het voorkomen van valincidenten, [2] recente activiteiten en realisaties van het EVV.

- **Website:** Het EVV zal de website doorheen het jaar continu up-to-date houden. Er wordt gestreefd naar een gemiddeld bereik van 1500 websitebezoekers per maand.
- **Nieuwsbrief:** Het EVV zal in 2024 de elektronische nieuwsbrieven uitwerken en verspreiden naar haar contactenbestand. Het bereik van deze nieuwsbrief wordt opgevolgd a.d.h.v. het aantal geadresseerden vanuit het EVV-contactenbestand.
- **Helpdesk en FAQ:** Afhankelijk van de dringendheid van de vraag zal het EVV ten laatste na 30 werkdagen een gericht en professioneel antwoord bieden op vragen m.b.t. val- en fractuurpreventie die binnenkomen via de helpdesk (telefonisch of via mail). Bij het beantwoorden van de helpdeskvragen kan het EVV de PvhS, de externe partners en de experts valpreventie (uit het Expertennetwerk Valpreventie van het EVV) actief betrekken. Om de toegankelijkheid van informatie omtrent val- en fractuurpreventie te verhogen zal het EVV het overzicht van FAQ verder uitbreiden met antwoorden op vragen uit de helpdesk. Daarnaast worden trends in het aantal helpdeskvragen opgevolgd en wordt het overzicht van de veel voorkomende vragen (FAQ) geüpdatet. Jaarlijks wordt het aantal helpdeskvragen en de verdeling van de vragen per categorie en setting opgevolgd.
- **(Sociale) media:** Het EVV maakt en houdt zich in 2024 bekend via media (tv, radio, tijdschriften of sociale media). Waar mogelijk zal het EVV via persteksten, artikels in magazines voor oudere personen, nieuwsbrieven van partnerorganisaties en sociale mediakanalen (Facebook, Twitter, LinkedIn) actief zijn.

Problematiek/doelstelling: (Proactief) aanbieden van informatie over val – en fractuurpreventie

Doelgroep: Algemene bevolking, volwassenen, ouderen 65+ en professionelen

Setting: Lokale besturen, rechtstreeks naar de burger, eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg, welzijnsvoorzieningen en andere

Timing (mijlpalen): Continu onderhoud en update van website; minimaal 3x per werkjaar nieuwsbrief uitwerken en uitsturen; ad hoc opvolgen van helpdesk, FAQ en media; op regelmatige basis actief zijn op sociale media (Facebook, Twitter, LinkedIn...).

Evaluatiecriteria: 1, 2, 3, 4, 5, 6

Indicatoren: 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12

ACTIE 2: BEREIKEN VAN KWETSBARE OUDERE PERSONEN IN KADER VAL- EN FRACTUURPREVENTIE (PU)

Omschrijving: Het EVV zal in 2024 o.a. zorgverleners, intermediairs... aanmoedigen en vragen om extra inspanningen te doen om meer kwetsbare oudere personen te bereiken i.k.v. val- fractuurpreventie (lage SES, laaggeletterdheid) (proportioneel universalisme). Daarnaast zal het EVV hen proactief advies verlenen en nagaan hoe dit in concrete acties/strategieën kan omgezet worden voor de volgende projecten: het BE-EMPOWERed project (zie [R2 OD3 A1](#)), de Week van de Valpreventie (zie [R3 OD1 A3](#)) en het VL-Otago oefenprogramma (zie [R4 OD2 A3](#)). Dit zal ook toegepast worden bij het uitwerken, aanpassen en vernieuwen van bestaande en/of nieuwe methodieken en ondersteuningsmiddelen, zie ook [R2 OD2 A1](#), waarbij steeds rekening gehouden wordt met de noden en de behoeften van kwetsbare oudere personen. Het EVV kan hiervoor bijkomend beroep doen op haar uitgebreid netwerk van externe partners die ervaring hebben met het betrekken van kwetsbare oudere personen waaronder VIVEL, de Vlaamse Logo's...

Problematiek/doelstelling: Bereiken van kwetsbare oudere personen i.k.v. val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Algemene bevolking, volwassenen, ouderen 65+, professionelen en groepen met lage SES

Setting: Lokale besturen, rechtstreeks naar de burger, eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg, welzijnsvoorzieningen en andere

Timing (mijlpalen): Continue opvolging.

Evaluatiecriteria: 1, 4

Indicatoren: 2, 10

R1 OD4 PROACTIEF EN OP VRAAG, BELEIDSRELEVANT ADVIES VERLENEN AAN HET VLAAMS AGENTSCHAP ZORG EN GEZONDHEID (VA) ONDER MEER OVER LEEMTEN EN OPPORTUNITEITEN VAN HET BELEID

ACTIE 1: DEELNEMEN AAN RELEVANTE NETWERKGROEPEN BINNEN ONDERSTEUNING SETTING GERICHT WERKEN (OSW)

Omschrijving: Het EVV neemt deel aan de Netwerkgroep Zorg en Welzijn binnen Partnerorganisatie Ondersteuning Setting gericht werken (PO OSW) en neemt engagementen op voor de uitvoering van het bijhorend gezamenlijk actieplan. Het EVV neemt actief deel aan: de bijeenkomsten van de Netwerkgroep Zorg en Welzijn (incl. voor- en nazorg), de actiegroepen "3.3 Afspraken over content op elkaars website" en "5.6 Accrediteringsmogelijkheden voor vormingen uitzoeken" en afhankelijk van de topics en de relevantie voor de eigen werking aan de studiedagen en/of bijhorend natraject en aha-Halfuurtjes van PO OSW.

Problematiek/doelstelling: Versterkte samenwerking tussen preventie-actoren

Doelgroep: Professionelen

Setting: Zorg en welzijn

Timing (mijlpalen): Ad hoc, op vraag van PO OSW.

Evaluatiecriteria: 1, 3

Indicatoren: 1, 2, 6

ACTIE 2: DEELNEMEN AAN VLAAMSE WERKGROEPEN OF ANDERE OVERLEGVERGADERINGEN OP VRAAG OF NA AKKOORD VAN HET VA

Omschrijving: In het kader van de lopende projecten rond val- en fractuurpreventie zal het EVV, op vraag of na akkoord van het VA, deelnemen aan Vlaamse werkgroepen of andere overlegvergaderingen. Het EVV levert in 2024 haar specifieke expertise inzake val- en fractuurpreventie bij oudere personen via vergaderingen, mail en telefonisch aan:

- Stuurgroep procesbegeleiding voor preventie in WZC i.k.v. project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn' voor een goede afstemming tussen de Gezond Leven (projecthouder), de verschillende partnerorganisaties (waaronder het EVV), de Vlaamse logo's en de koepelorganisaties
- Sectoroverleg georganiseerd door Gezond Leven
- Algemene vergadering georganiseerd door Gezond Leven
- Werkgroep preventiepeiling voor setting lokale besturen, lokalen dienstencentra en woonzorgcentra
- Netwerkgroep Zorg en Welzijn binnen PO OSW voor een versterkte samenwerking binnen de preventieve gezondheidszorg
- Expertpanel Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg (VIKZ) voor het bepalen van valide en relevante kwaliteitsindicatoren voor de Vlaamse WZC

Problematiek/doelstelling: Expertise aanbieden inzake val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Algemene bevolking, ouderen 65+ en professionelen

Setting: Eerstelijnszorg, ouderenzorg en thuiszorg

Timing (mijlpalen): Ad hoc, op vraag of na akkoord van het VA.

Evaluatiecriteria: 1, 3

Indicatoren: 1, 2, 6

ACTIE 3: DEELNEMEN AAN (HET VOOR- EN NATRAJECT VAN) GEZONDHEIDSCONFERENTIES OP VRAAG OF NA AKKOORD VAN HET VA

Omschrijving: Op vraag of na akkoord van het VA, kan het EVV, in functie van planning en middelen, deelnemen aan gezondheidsconferenties met als doel inzichten, advies, gegevens en ervaringen uit te wisselen om opdrachten te vervullen met betrekking tot het preventieve gezondheidsbeleid.

Problematiek/doelstelling: Uitwisseling van inzichten, advies, gegevens en ervaringen m.b.t het preventie gezondheidsbeleid

Doelgroep: Algemene bevolking, ouderen 65+ en professionelen

Setting: Eerstelijnszorg, ouderenzorg en thuiszorg

Timing (mijlpalen): Ad hoc, op vraag of na akkoord van het VA.

Evaluatiecriteria: 1

Indicatoren: 1, 2

ACTIE 4: RAPPORTEREN OVER DE BESCHIKBAARHEID VAN METHODIEKEN DIE DE EIGEN ORGANISATIE ONTWIKKELD OF BEOORDEELD HEEFT, EN OVER DE VOORTGANG IN DE ONTWIKKELING EN HERNIEUWING VAN DIE EIGEN METHODIEKEN

Omschrijving: De ontwikkelde methodieken van het EVV worden op een uniforme wijze zichtbaar gemaakt en beschikbaar gesteld voor iedereen betrokken bij het preventief gezondheidsbeleid via CIRRO en www.preventiemethodieken.be.

Problematiek/doelstelling: Het beschikbaar stellen van ontwikkelde methodieken i.k.v. val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Professionelen

Setting: Eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg, welzijnsvoorzieningen en andere

Timing (mijlpalen): 1x per werkjaar update van methodieken op CIRRO.

Evaluatiecriteria: 3, 4

Indicatoren: 6, 8

ACTIE 5: RAPPORTEREN EN ADVISEREN OVER ZWAKTES EN STERKTES, OPPORTUNITEITEN EN BEDREIGINGEN, EN BIJHORENDE BELEIDSVOORSTELLEN AAN HET VA

Omschrijving: Het EVV verleent advies aan het VA, gebaseerd op eigen en (inter)nationaal onderzoek, met als doel dat het beleid rond val- en fractuurpreventie bij oudere personen met een verhoogd valrisico in Vlaanderen wordt aangepast. Het EVV zal dit doen door zwaktes, sterktes, opportuniteiten, bedreigingen en beleidsvoorstellen te rapporteren. Het EVV zal dit doen d.m.v. het ontwikkelen en evalueren van een jaarplan en -rapport o.b.v. een SWOT-analyse die tijdens het uitwerkingsproces van deze documenten gebeurt. Dit gebeurt telefonisch, via mail of via overleg (bv. EVV-beleidsdag). Het EVV zal het resultaat van de SWOT-analyse bezorgen aan het VA samen met het jaarrapport van 2024.

Problematiek/doelstelling: Adviseren van overheden i.k.v. beleidsvoorstellen over val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Ouderen 65+ en professionelen

Setting: Ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg, lokale besturen en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Ad hoc, tijdens EVV-beleidsdag.

Evaluatiecriteria: 1

Indicatoren: 1, 2

ACTIE 6: BEANTWOORDEN VAN ADVIESVRAGEN VAN OVERHEDEN (BV. INSTEEL PARLEMENTAIRE VRAGEN...)

Omschrijving: Het EVV biedt, op vraag van het VA, informatie en advies in functie van maatschappelijke en wetenschappelijke evoluties met betrekking tot val- en fractuurpreventie. De informatie en het advies zullen binnen een redelijke termijn gegeven worden.

Problematiek/doelstelling: Informeren en adviseren van overheden i.k.v. val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Niet van toepassing

Setting: Andere

Timing (mijlpalen): Ad hoc, op vraag van het VA.

Evaluatiecriteria: 1,2

Indicatoren: 1, 2, 4

R1 OD5 PROACTIEF EN OP VRAAG DERDEN BIJSTAAN BIJ METHODIEKONTWIKKELING

ACTIE 1: ADVIES VERLENEN AAN DERDEN MET BETREKKING TOT METHODIEKONTWIKKELING

Omschrijving: Externe vragen met betrekking tot de methodiekontwikkeling zullen overwogen worden en binnen een redelijke termijn ingepland worden in de werking van het EVV. Hierbij wordt rekening gehouden met de financiële en personele mogelijkheden van het EVV. Het EVV zal in 2024 alvast haar medewerking verlenen aan volgende externe projecten via vergaderingen, via mail of telefonisch:

- **Kwaliteitsindicatoren Vlaams Instituut Kwaliteit van Zorg:** Op vraag van het VIKZ zal het EVV in 2024 de adviesverlening verderzetten bij het ontwikkelen van een set kwaliteitsindicatoren omtrent val- en fractuurpreventie. Deze set van indicatoren zal in eerste instantie voor revalidatieziekenhuizen, maar waarschijnlijk later ook in algemene ziekenhuizen, worden gebruikt. Het EVV zal bij het VIKZ informeren en adviseren naar een mogelijke uitbreiding van de set kwaliteitsindicatoren naar de eerste lijn.
- **Toolkit spierkracht en evenwicht voor senioren – Sport Vlaanderen:** Het EVV zal in 2024, indien nodig en op vraag van Sport Vlaanderen, advies blijven verlenen omtrent de reeds ontwikkelde toolkit voor spierkracht en de ontwikkeling van de nieuwe toolkit voor evenwicht. Het EVV zal de organisatie ondersteunen bij de bekendmaking van dit project.

Problematiek/doelstelling: Verlenen van advies met betrekking tot methodiekontwikkeling i.k.v. val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg, welzijnsvoorzieningen en andere

Timing (mijlpalen): Ad hoc, o.b.v. vraag en mogelijkheden.

Evaluatiecriteria: 1, 2, 5, 6, 7

Indicatoren: 1, 2, 4, 5, 11, 12, 13

ACTIE 2: VALIDEREN VAN METHODIEKONTWIKKELING VAN DERDEN

Omschrijving: Externe vragen met betrekking tot de validatie van methodieken zullen overwogen worden en binnen een redelijke termijn ingepland worden in de werking van het EVV. Hierbij wordt rekening gehouden met de financiële en personele mogelijkheden van het EVV. Het EVV zal in 2024 alvast haar medewerking verlenen aan volgende externe projecten via vergadering, via mail of telefonisch:

- **Onderzoeksproject Koning Boudewijnstichting: Beurzen voor eerstelijnszorgverleners:** In kader van het onderzoeksproject 'beurzen voor eerstelijnszorgverleners' van de Koning Boudewijn stichting werd het EVV door een Expert Valpreventie gevraagd om een implementatieproject van ergotherapeutische interventies rond valpreventie in drie wijkgezondheidscentra te ondersteunen. Deze expert is dankzij deze beurs deeltijds vrijgesteld om dit implementatieproject in regio Antwerpen uit te voeren. Het EVV zal in 2024 op vraag van de Expert Valpreventie actief blijven opvolgen en neemt voornamelijk een adviserende rol op.
- **Global guidelines for falls in older adults: A global initiative towards falls prevention and management:** Het EVV zal in 2024 de nodige contacten onderhouden voor behoud van een optimale afstemming tussen Vlaamse en internationale richtlijnen.

Problematiek/doelstelling: Verlenen van advies met betrekking tot de validatie van methodieken i.k.v. val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg, welzijnsvoorzieningen en andere

Timing (mijlpalen): Ad hoc, o.b.v. vraag en mogelijkheden.

Evaluatiecriteria: 1, 2, 4, 5, 6, 7

Indicatoren: 1, 2, 4, 5, 8, 11, 12, 13

R1 OD6 PROACTIEF EN OP VRAAG ADVIES VERLENEN DAT NIET OVER METHODIEKONTWIKKELING GAAT, AAN ANDERE RELEVANTE ORGANISATIES EN INTERMEDIARIS

ACTIE 1: ADVIES VERLENEN AAN DERDEN

Omschrijving: Externe vragen zullen overwogen worden en binnen een redelijke termijn ingepland worden in de werking van het EVV. Hierbij wordt rekening gehouden met de financiële en personele mogelijkheden van het EVV. Indien het EVV zelf niet de mogelijkheid of expertise heeft om te ondersteunen, wordt getracht om door te verwijzen naar PvhS, externe partners of het Expertennetwerk Valpreventie.

Het EVV zal in 2024 alvast haar medewerking verlenen aan volgende externe projecten via vergaderingen, via mail of telefonisch:

- Op vraag van het **Fonds Dr. Arlette Wertelaers** voor valpreventie bij oudere personen voert het EVV actief promotie voor zowel het Fonds als voor de Prijs Arlette Wertelaers.
- **ACTIVE-AGE@home:** Het onderzoeksproject 'ActiveAge@Home (Actief@thuis)' van een multidisciplinair consortium van onderzoekers van de VUB, UA, UGent, Arteveldehogeschool en Odisee Hogeschool, werd in 2022 goedgekeurd door het Fonds Wetenschappelijk onderzoek als Toegepast Biomedisch onderzoek voor een periode van vier jaar. Het EVV zal het project in 2024 blijven opvolgen, en 'ad hoc' advies verlenen indien nodig.
- **Project Work-Oud: De impact van zorgtechnologie gedreven beweegprogramma's op het fysieke en mentale welzijn van ouderen in precare situaties (PXL Hasselt).** Het EVV zetelt

als expert in de stuurgroep en zal in 2024 het project actief blijven opvolgen en 'ad hoc' advies verlenen indien nodig.

Problematiek/doelstelling: Verlenen van advies aan derden i.k.v. val- en fractuurpreventie

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg, welzijnsvoorzieningen en andere

Timing (mijlpalen): Ad hoc, o.b.v. vraag en mogelijkheden.

Evaluatiecriteria: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Indicatoren: 1, 2, 4, 5, 6, 8, 11, 12, 13

The background of the entire page is a close-up photograph of several bright yellow flowers with dark centers, surrounded by lush green leaves. The lighting is soft, creating a warm and natural atmosphere. A white rectangular box is superimposed on the upper portion of the image, containing the main title and a decorative orange line.

RESULTAATSGBIED 2

**ONTWIKKELING VAN
METHODIEKEN**

R2: ONTWIKKELEN VAN METHODIEKEN

EVALUATIECRITERIA EN INDICATOREN:

1. De methodieken zijn ontwikkeld in overeenstemming met de leidraad methodiekontwikkeling;
 - Indicator 1: Bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken en ondersteuningsmiddelen wordt gebruik gemaakt van de leidraad bij de ontwikkeling en beoordeling van preventiemethodieken ontwikkeld vanuit het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid.
2. De doelgroepen zijn tevreden over de methodieken;
 - Indicator 2: Het EVV beoordeelt de tevredenheid over de methodieken aan de hand van bevragingen bij de verschillende doelgroepen.
 - Indicator 3: Het EVV beoordeelt methodieken en materialen aan de hand van gestelde helpdeskvragen, feedback vanuit de Vlaamse logo's, vragen vanuit de praktijk en zelfevaluatie.
3. De methodieken zijn wetenschappelijk onderbouwd;
 - Indicator 4: De methodieken die door het EVV ontwikkeld worden, zijn gebaseerd op de evidence-based Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen of de richtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra en op recent wetenschappelijk (eigen) onderzoek.
 - Indicator 5: Er is een goede afstemming met verschillende wetenschappelijke experts.
4. De methodieken worden geëvalueerd;
 - Indicator 6: Het EVV beoordeelt de ontwikkelde methodieken aan de hand van bevragingen bij de verschillende doelgroepen (bv. zelfevaluatie, vragenlijsten, interviews en focusgroepen).
 - Indicator 7: Het EVV test en evalueert de ontwikkelde methodieken aan de hand van een pilootproject.
5. De methodieken worden geactualiseerd in functie van nood en nieuwe evoluties;
 - Indicator 8: De methodieken die door het EVV ontwikkeld worden, zijn gebaseerd op de evidence-based Vlaamse richtlijn valpreventie bij thuiswonende ouderen of de richtlijn voor valpreventie in woonzorgcentra en op recent wetenschappelijk (eigen) onderzoek.
 - Indicator 9: Er is een goede afstemming met verschillende wetenschappelijke experts.
 - Indicator 10: Het EVV stuurt de methodieken bij in functie van de resultaten van een evaluatie.
6. De methodieken zijn relevant voor de betrokken doelgroepen;
 - Indicator 11: De relevantie van een methodiek wordt geëvalueerd aan de hand van gestelde helpdeskvragen, feedback vanuit de Vlaamse logo's, vragen vanuit de praktijk en zelfevaluatie.
 - Indicator 12: Het EVV beoordeelt de relevantie van de ontwikkelde methodieken aan de hand van bevragingen bij de verschillende doelgroepen (bv. zelfevaluatie, vragenlijsten, interviews en focusgroepen).
7. De methodieken zijn uitvoerbaar en haalbaar;
 - Indicator 13: Het EVV beoordeelt de uitvoerbaarheid en haalbaarheid van de ontwikkelde methodieken aan de hand van bevragingen bij de verschillende doelgroepen (bv. zelfevaluatie, vragenlijsten, interviews en focusgroepen).
8. De methodieken dragen bij tot de uniformiteit en kwaliteit;
9. De methodieken zijn ontwikkeld in consensus met andere partnerorganisaties;
 - Indicator 14: Er wordt rekening gehouden met de inbreng o.b.v. de expertise van partnerorganisaties.
 - Indicator 15: Bij de ontwikkeling van een methodiek contacteert het EVV in functie van de noden en expertise relevante partnerorganisaties.
10. De methodieken zijn afgetoetst met relevante partners.

- Indicator 16: Bij de ontwikkeling van een methodiek wordt een stakeholdersgroep of werkgroep samengesteld bestaande uit relevante partners. Deze groep komt minstens één keer per jaar samen.
- Indicator 17: Het EVV organiseert minstens één keer per jaar een overlegmoment met de PvhS en de externe partners waarin methodieken worden voorgesteld en afgetoetst.
- Indicator 18: Er is een goede afstemming met verschillende wetenschappelijke experts via mail, telefonisch of overlegmoment.

R2 OD1 HET ANALYSEREN VAN DE BEHOEFTE AAN METHODIEKEN EN HET PRIORITEREN, ONDER MEER OP BASIS VAN EFFICIËNTIEOVERWEGINGEN

ACTIE 1: IN FUNCTIE VAN DE EVALUATIE VAN DE IMPLEMENTATIE, BEHOEFTE BEPALEN VAN NIEUWE (ONDERDELEN VAN) METHODIEKEN ONDER ANDERE MET HET OOG OP EEN VLOTTE MULTIDISCIPLINAIRE SAMENWERKING

Omschrijving: De huidige implementatie van methodieken wordt geëvalueerd door onder andere het doelpubliek zelf (bv. oudere personen, zorgverleners en intermediaire organisaties). Op basis van deze evaluatie in samenwerking met het doelpubliek en de praktijk (bv. via het Expertennetwerk Valpreventie) kan de behoefte aan (nieuwe) methodieken bepaald worden met het oog op een vlotte multidisciplinaire samenwerking rondom val- en fractuurpreventie. Dit zal in 2024 o.a. in het kader van de evaluatie van het BE-EMPOWERed programma in vier eerstelijnszones, tijdens de Week van de Valpreventie (WvdV) en bij het Expertennetwerk Valpreventie bevestigd worden. Voor het BE-EMPOWERed programma zal de evaluatie in 2024 bestaan uit het toetsen van ervaringen en de implementatie- en procesuitkomsten. Hiervoor zal er gebruik gemaakt worden van zelfevaluatie, (pre – post) vragenlijsten (bv. Likert-schaal), interviews en focusgroepen. Bij de evaluatie van de WvdV wordt bevestigd welke thema's of concepten voor een volgende editie aangewezen zijn. Met deze resultaten wordt rekening gehouden bij de uitwerking van nieuwe materialen en/of methodieken. Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst met het Expertennetwerk Valpreventie wordt nagevraagd wat hun noden zijn in het kader van de bestaande en nieuwe methodieken en materialen.

Problematiek/doelstelling: De evaluatie van de implementatie, het bepalen van behoefte van nieuwe (onderdelen van) methodieken onder andere met het oog op een vlotte multidisciplinaire samenwerking

Doelgroep: Professionelen, ouderen 65+ en groepen met lage SES

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen):

- Bevraging via het Expertennetwerk Valpreventie.
- Evaluatie van de WvdV.
- Evaluatie van het BE-EMPOWERed programma voor de implementatie van multifactoriële valpreventie interventies door middel van een pilootproject in vier eerstelijnszones (waarvan drie zones met procesbegeleiding en extra financiering).

Evaluatiecriteria: 2, 4, 5, 6, 7

Indicatoren: 2, 3, 6, 7, 10, 11, 12, 13

R2 OD2 IN SAMENWERKING MET DIVERSE RELEVANTE BETROKKENEN, METHODIEKEN, UITWERKEN, AANPASSEN EN VERNIEUWEN MET INBEGRIJ VAN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN EN EEN IMPLEMENTATIEPLAN

ACTIE 1: OP BASIS VAN EVALUATIE, AANPASSEN/UITWERKEN VAN BESTAANDE EN/OF NIEUWE METHODIEKEN EN ONDERSTEUNINGSMIDDELEN (PU)

Omschrijving: Aan de hand van de relevante wetenschappelijke inzichten, evaluatie en ervaring uit de praktijk zullen bestaande materialen en methodieken aangepast en bijgestuurd worden en nieuwe materialen of ondersteuningsmiddelen opgemaakt worden. Voor het BE-EMPOWERed project wordt o.b.v. de evaluatie via het pilootproject in 2024 een overzicht gemaakt met welke componenten (bv. groepsprogramma, training, implementatieplan, workshops voor zorgverleners) bijgestuurd moeten worden. In het kader van het VL-Otago project, zal er, op basis van de ervaringen van de huidige VL-Otago instructeurs en de bevindingen van andere landen waar men het oefenprogramma uitrolt, gestart worden met de opmaak van een wegwijzer (leidraad met tips en tricks) die huidige en nieuw opgeleide VL-Otago instructeurs kunnen gebruiken ter ondersteuning van de implementatie van het VL-Otago in de eigen praktijk. Zie ook [R4 OD 3 A3](#). In het kader van het communicatieplan rond VL-Otago zal een promotiefilmje met rolmodellen uit de praktijk ontwikkeld worden. Bijkomend zullen er e-learnings ontwikkeld worden waarbij zorgverleners onder andere de twee Vlaamse praktijkrichtlijnen op een interactieve manier kunnen leren kennen. Deze online modules kunnen geïntegreerd worden in andere initiatieven van het EVV zoals bijvoorbeeld de multidisciplinaire opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen'. Daarnaast zullen er kennisclips ontwikkeld worden met als doel op een korte en speelse manier zorgverleners kennis laten maken met de verschillende valrisicofactoren.

Bij het uitwerken, aanpassen en vernieuwen van bestaande en/of nieuwe methodieken en ondersteuningsmiddelen zal er aandacht besteed worden aan de toegankelijkheid van het aanbod in de preventieve gezondheidszorg en het bereiken van kwetsbare oudere personen (proportioneel universalisme) ([R1 OD3 A2](#)).

Problematiek/doelstelling: Het aanpassen/uitwerken van bestaande en/of nieuwe methodieken en ondersteuningsmiddelen op basis van de evaluatie

Doelgroep: Professionelen, ouderen 65+ en groepen met lage SES

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen):

- Ad hoc, via bevraging intermediairs en/of eindgebruikers (bv. via interview, werkgroepen...).
- Up-to-date houden van de websitepagina lokale besturen op www.valpreventie.be. Integratie van de Walkabilityscore-tool.
- Evaluatie van het BE-EMPOWERed programma in vier eerstelijnszones aan de hand van een pilootproject (waarvan drie zones met procesbegeleiding en extra financiering). In december 2024 zijn de resultaten van de evaluatie beschikbaar en zal er een overzicht zijn opgemaakt met welke componenten (bv. groepsprogramma, training, implementatieplan, workshops voor zorgverleners...) bijgestuurd moeten worden.
- VL-Otago: Start opmaak van wegwijzer met tips en tricks ter ondersteuning van de implementatie van het VL-Otago, ontwikkeling promotiefilmje: januari – december 2024.
- Evaluatie en bijsturing materialen WvdV (Zie [R3 OD1 A3](#)).
- Ontwikkelen van online lesmodules (e-learnings) en kennisclips.

Evaluatiecriteria: 1, 3, 5, 8, 9, 10

Indicatoren: 1, 4, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 18

ACTIE 1: IMPLEMENTATIE VAN MULTIFACTORIËLE VALPREVENTIE INTERVENTIES IN DE VLAAMSE THUISSETTING AAN DE HAND VAN EEN PILOOTPROJECT (PU)

Omschrijving: Het BE-EMPOWERed project heeft als doel om op een systematische wijze multifactoriële valpreventie interventies te implementeren en te evalueren in de thuissetting. Met het BE-EMPOWERed programma beogen we een betere opname en integratie van een multifactoriële valpreventie interventie in de dagelijkse praktijk van professionele zorgverleners, een hogere participatiegraad van oudere personen en hierdoor een reductie in het aantal valincidenten, (recidiverende) valls, ziekenhuisopnames door een val, val gerelateerd letsel en angst om te vallen. Het EVV heeft ter voorbereiding van de ontwikkeling van het BE-EMPOWERed programma twee systematische literatuurstudies en een contextanalyse uitgevoerd. (19) Het BE-EMPOWERed programma bestaat uit [1] een groepsprogramma voor oudere personen 'Bewust krachtig (be)staan', [2] workshops voor zorgverleners en [3] een implementatieplan voor de eerstelijnszones. Bij de uitwerking van het programma werd er aandacht besteed aan de toegankelijkheid van het aanbod in de preventieve gezondheidszorg en het bereiken van kwetsbare oudere personen. Het implementatieplan zet eerstelijnszones aan om een wervingsstrategie uit te werken om gericht (kwetsbare) oudere personen voor het groepsprogramma te bereiken (proportioneel universalisme) R1 OD3 A2. De inhoud van het programma werd bij een stakeholdersgroep en een eerstelijnszone afgetoetst. Het groepsprogramma is gebaseerd op het Australisch programma 'Stepping On'. Een studie toont aan dat 'Stepping On' het aantal valincidenten met 31% kan reduceren. (20) Sinds 2023 wordt het BE-EMPOWERed programma in vier eerstelijnszones uitgetest en geëvalueerd, waarvan in drie eerstelijnszone met behulp van procesbegeleiders. Het project met procesbegeleiders (3 eerstelijnszones) loopt van 2023 tot eind 2024 en wordt gefinancierd met extra projectfinanciering. In 2024 zal het programma geëvalueerd worden. Hiervoor werd er een projectaanvraag uitgewerkt en zijn extra middelen verkregen via het 'Besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen voor procesbegeleiding in de thuissetting in kader van het BE-EMPOWERed project' dd. 09/12/2022. De evaluatie van het BE-EMPOWERed programma in de vier eerstelijnszones zal bestaan uit het evalueren van implementatie- en procesuitkomsten. De volgende doelstellingen zullen worden onderzocht in het pilootproject:

- Het beoordelen van de implementatie uitkomsten van het BE-EMPOWERed-programma, zoals: bereik (bv. aantal oudere personen die het groepsprogramma hebben gevolgd, doelgroep oudere personen, aantal zorgverleners die de workshops hebben gevolgd en welke workshops ...), fidelity (d.i. de mate dat de interventie wordt uitgevoerd zoals bedoeld), haalbaarheid, aanvaardbaarheid, duurzaamheid, en implementatiekosten (d.i. de kosten voor de implementatie van de interventie, dit is geen kosteneffectiviteitsstudie), billijkheid, mate van gedragsverandering, zelfvertrouwen.
- Het implementatieproces evalueren vanuit het perspectief van oudere personen, professionele zorgverleners, eerstelijnszone, groepsleiders en procesbegeleiders.

Hiervoor zal er gebruik gemaakt worden van zelfevaluatie, (pre – post) vragenlijsten (bv. Likert-schaal), interviews en focusgroepen. Zie projectaanvraag voor een gedetailleerde beschrijving.

Problematiek/doelstelling: De implementatie en evaluatie van multifactoriële valpreventie interventies in de Vlaamse thuissetting aan de hand van een pilootproject

Doelgroep: Professionelen, ouderen 65+ en groepen met lage SES

Setting: Rechtstreeks naar de burger, lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg, welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Evaluatie van het BE-EMPOWERed programma door middel van een pilootproject in vier eerstelijnszones, waarvan in drie eerstelijnszones met behulp van procesbegeleiders en extra projectfinanciering.

Evaluatiecriteria: 2, 4, 6, 7, 8

Indicatoren: 2, 3, 6, 7, 11, 12, 13

The background of the entire page is a close-up photograph of several bright yellow flowers with dark centers, surrounded by lush green leaves. The lighting is soft, creating a warm and natural atmosphere. A white rectangular border is positioned in the upper half of the page, containing the main title and subtitle.

RESULTAATSGBIED 3

**DISSEMINATIE VAN
METHODIEKEN**

R3: DISSEMINEREN VAN METHODIEKEN

EVALUATIECRITERIA EN INDICATOREN

1. De disseminatie wordt geëvalueerd;
 - Indicator 1: Het EVV gaat het bereik van recente publicaties in (inter)nationale tijdschriften na d.m.v. het aantal weergaven.
 - Indicator 2: Het EVV bevraagt bij de Vlaamse Logo's welke materialen van het aanbod aangevraagd worden.
 - Indicator 3: Het EVV beoordeelt het aanbod aan de hand van gestelde helpdeskvragen, vragen vanuit de praktijk en zelfevaluatie.
2. De disseminatie leidde tot uitvoering van de methodieken.
 - Indicator 4: Via evaluatie wordt nagegaan of de disseminatie leidde tot het gebruik van de materialen.

R3 OD1 DISSEMINEREN VAN METHODIEKEN NAAR EN VIA INTERMEDIAIRS (MINIMAAL VIA PREVENTIEMETHODIEKEN.BE)

ACTIE 1: DISSEMINEREN VIA CONGRESSEN, SYMPOSIA, BEURZEN

Omschrijving: In 2024 zal via deelname aan congressen, symposia of beurzen, en eveneens via preventiemethodieken.be, onder andere de Vlaamse praktijkrichtlijn WZC, Vlaamse praktijkrichtlijn thuissetting en ontwikkelde methodieken rond val- en fractuurpreventie gedissemineerd worden. Dit door keynote lectures en het indienen van abstracts voor orale en poster presentaties of ter plaatse voorzien van posters, folders en affiches van het EVV (zie ook R1 OD1 A3). Daarnaast zal het EVV een studiedag organiseren voor professionele zorgverleners (artsen, verpleegkundigen, apothekers, zorgkundigen, ergotherapeuten, kinesitherapeuten, sociaal werkers, psychologen, zorgmanagers en beleidsverantwoordelijken in de ouderensector). EVV-partners en het Expertennetwerk Valpreventie zullen eveneens uitgenodigd worden voor deze studiedag. Er wordt gestreefd naar een minimum van 100 aanwezigen. De inhoud van de studiedag, focust zich op het thema beweging aangezien een stoornis in spierkracht, evenwicht, gang en mobiliteit één van de belangrijkste risicofactor is voor een val en bewegen het centrale thema is van de WvdV 2024.

Doelgroep: Algemene bevolking en professionelen

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): In functie van het aanbod (bv. Wintermeeting, EUGMS, AGS, EUFF. Studiedag rond beweging: najaar 2024).

Evaluatiecriteria: 1

Indicatoren: 3

ACTIE 2: DISSEMINEREN VAN KENNIS VIA PUBLICATIE IN NATIONALE EN INTERNATIONALE TIJDSCHRIFTEN

Omschrijving: Via publicaties in (inter)nationale tijdschriften worden onze kennis en expertise waaronder de Vlaamse praktijkrichtlijn WZC (9), Vlaamse praktijkrichtlijn thuissetting (9) en ontwikkelde methodieken rond val- en fractuurpreventie gedissemineerd. Dit door indienen van artikels omtrent de eigen werking en onderzoek bij relevante tijdschriften.

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Ad hoc.

Evaluatiecriteria: 1

Indicatoren: 1

ACTIE 3: SENSIBILISERINGSCAMPAGNE (PU)

Omschrijving: De jaarlijkse sensibiliseringscampagne 'Week van de Valpreventie (WvdV)' heeft als doel oudere personen, hun familie en alle gezondheidszorg- en welzijnswerkers in Vlaanderen te sensibiliseren en te informeren over val- en fractuurpreventie en de Vlaamse praktijkrichtlijnen. Tijdens deze campagne worden alle verenigingen, organisaties, intermediairs, WZC, gezondheids- en welzijnswerkers die in contact komen met oudere personen, aangesproken om samen te werken rond val- en fractuurpreventie. Er wordt gestreefd naar jaarlijks gemiddeld 1000 registraties van deelname. De WvdV betreft een samenwerking tussen het EVV, Vlaams Instituut Gezond Leven en de Vlaamse Logo's. Via een (online) overleg komen deze partners minimaal twee keer per werkjaar samen. In 2024 zal de 13^e editie, een herhalingseditie, plaatsvinden met als thema regelmatig bewegen, waaronder wandelen. Op basis van de evaluatie en bevindingen uit de voorgaande editie in 2023, zullen de materialen (wandegidsen voor oudere personen, lokale besturen en zorgverleners) aangepast en bijgestuurd worden. Daar waar nodig zullen nieuwe materialen ontwikkeld en gedissemineerd worden. Hier zal ook rekening gehouden worden met het bereiken van kwetsbare oudere personen (proportioneel universalisme), zie ook R1 OD3 A2. Tijdens overleg met de Vlaamse Logo's wordt er nagedacht hoe kwetsbare oudere personen in de verschillende regio's bereikt kunnen worden en hoe materialen toegankelijk gemaakt kunnen worden voor deze doelgroep. Daarnaast wordt er ook inbreng gevraagd van het Expertennetwerk Valpreventie. Aan de hand van hun praktijkervaring kunnen verschillende disciplines uit dit netwerk hun bijdrage leveren in het kader van advies, ontwikkeling van nieuwe materialen, het bereiken van kwetsbare oudere personen...

De verspreiding van de communicatie omtrent de 13de Week van de Valpreventie zal zo breed mogelijk gebeuren om zorginstellingen, oudere personen, mantelzorgers en eerstelijnszorgverleners te bereiken. Dit zal gebeuren via verspreiding naar de Vlaamse Logo's, lokale dienstencentra, eerstelijnszones, etc.

Het EVV zal volgende acties ondernemen:

- Minstens tweemaal samenkomen met de werkgroep WvdV
- Het waar nodig ontwikkelen van nieuwe materialen en updaten van bestaande materialen
- Het bekendmaken van het concept van de 13de WvdV en oproep tot deelname
- Het opmaken en uitsturen van een perstekst bij de start van de WvdV
- Het registreren van het aantal deelnemende organisaties (per setting)
- Vliegende reporters die een bezoek brengen aan enkele organisaties tijdens de WvdV

- Informatie omtrent de WvdV op website en sociale media plaatsen
- Bedanking aan alle deelnemende organisaties, partners...
- Evaluatie Week van de Valpreventie
- Voorbereiding van Week van de Valpreventie 2025:
 - Opzetten van een nieuw thema
 - Samenkomen met de werkgroep (minstens 1x)
 - Herbekijken eventuele sponsoring
 - Uitsturen van een 'Save the date'
 - Het ontwikkelen en/of updaten van (nieuwe) materialen

Doelgroep: Algemene bevolking, professionelen, ouderen 65+ en groepen met lage SES

Setting: Rechtstreeks naar de burger, lokale besturen, ouderenwerking, eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Januari – december 2024; Week van de Valpreventie 22 - 28 april 2024.

Evaluatiecriteria: 1,2

Indicatoren: 2,3,4

ACTIE 4: DISSEMINATIE VIA ONDERWIJS

Omschrijving: In 2024 zal via ondersteuning bij onderwijsactiviteiten onder andere de Vlaamse praktijkrichtlijnen en ontwikkelde methodieken rond val- en fractuurpreventie gedissemineerd worden. Dit gebeurt door: [1] het begeleiden en adviseren bij masterproeven die over val- en fractuurpreventie (of gerelateerde onderwerpen) handelen, in samenspraak en met akkoord van het VA, [2] het ondersteunen en adviseren in het systematisch opzoeken van wetenschappelijke literatuur inzake val- en fractuurpreventie, [3] het geven van (gast)colleges rond val- en fractuurpreventie.

Doelgroep: Algemene bevolking en professionelen

Setting: Hoger onderwijs

Timing (mijlpalen): Ad hoc.

Evaluatiecriteria: 1

Indicatoren: 3

R3 OD2 DISSEMINEREN NAAR DE EINDDOELGROEP VAN METHODIEKEN DIE GEEN TUSSENKOMST VAN INTERMEDIKAIRS VERGEN

ACTIE 1: SENSIBILISERINGSCAMPAGNE (PU)

Omschrijving: Zie [R3 OD1 A3](#)

Doelgroep: Algemene bevolking, professionelen, ouderen 65+ en groepen met lage SES

Setting: Rechtstreeks naar de burger, lokale besturen, ouderenwerking, eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Januari – december 2024; Week van de Valpreventie 22 - 28 april 2024.

Evaluatiecriteria: 1,2

Indicatoren: 2,3,4

RESULTAATSGBIED 4

**ONDERSTEUNING VAN
IMPLEMENTATIE VAN
METHODIEKEN**

R4: ONDERSTEUNEN VAN DE IMPLEMENTATIE VAN METHODIEKEN

EVALUATIECRITERIA EN INDICATOREN

1. De ondersteuning komt tegemoet aan de noden en behoeften van de relevante intermediairs.
 - Indicator 1: In de intervisie van de procesbegeleiding wordt de telefonische procesevaluatie geëvalueerd.
2. De ondersteuning gebeurt vraag- en aanbod gestuurd;
 - Indicator 2: Het EVV past het aanbod aan i.f.v. de vraag bij intermediairs.
3. De relevante intermediairs kennen het aanbod;
 - Indicator 3: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze het aanbod kennen door dit te bevragen tijdens evaluatiemomenten.
4. De relevante intermediairs maken gebruik van het aanbod;
 - Indicator 4: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze gebruik maken van het aanbod.
5. De relevante intermediairs zijn tevreden over het aanbod;
 - Indicator 5: Bij de doelgroep wordt nagegaan of ze tevreden zijn over het aanbod door dit te bevragen tijdens evaluatiemomenten.
 - Indicator 6: Het EVV beoordeelt methodieken en materialen aan de hand van gestelde (helpdesk)vragen en zelfevaluatie.
6. Voldoende instaan voor de spreiding van het aanbod procesbegeleiders, vaxperten en VL-OTAGO-instructeurs over heel Vlaanderen;
 - Indicator 7: Het EVV zal rekening houden met vraag en aanbod. Dit zal onder meer gebeuren via (gerichte) communicatie en organisatie van opleidingen.

R4 OD1 ONDERSTEUNEN VAN DE UITVOERING VAN METHODIEKEN DOOR HET OPLEIDEN VAN INTERMEDIAIRS EN/OF VLAAMSE LOGO'S

ACTIE 1: THEMASPECIFIEK OPLEIDEN VAN PROCESBEGELEIDERS BINNEN HET PROJECT PROCESBEGELEIDING ZORG EN WELZIJN

Omschrijving: Van 2018 tot 2028 stelt het VA binnen het project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn' procesbegeleiders ter beschikking om WZC te ondersteunen bij de implementatie van valpreventie maatregelen. In 2024 beoogt het EVV om vijf nieuwe procesbegeleiders op te leiden en dit in functie van de ingeschreven woonzorgcentra en hun regio. Het EVV zal hiervoor minstens één opleiding organiseren. Daarnaast zal het EVV gericht op zoek gaan naar nieuwe procesbegeleiders waar dat er geen nieuwe trajecten zouden kunnen starten en zal het EVV eveneens deze procesbegeleiders opleiden. Dit om naar een maximale afstemming tussen vraag en aanbod te streven. Deze procesbegeleiders dienen opleiding te volgen die uit twee verschillende delen bestaat, nl. de algemene opleiding (2 opleidingsdagen) en de thema-specifieke opleiding (3 opleidingsdagen). In functie van de ingeschreven woonzorgcentra en hun regio, zal het EVV in 2024 de thema-specifieke opleiding voor procesbegeleiders organiseren. Deze opleiding gaat deels online door en bestaat uit zelfstudiemodules waarin de Vlaamse praktijkrichtlijn WZC (9), het 'Implementatieplan Val- en fractuurpreventie in Vlaamse woonzorgcentra' (21) en bijhorende tools worden toegelicht. Tijdens de laatste opleidingsdag komt ook een procesbegeleider aan het woord waarbij vragen en noden van kandidaat procesbegeleiders worden beantwoord.

Problematiek/doelstelling: Opleiden van procesbegeleiders zodat zij WZC ondersteuning kunnen bieden bij de implementatie van valpreventie binnen het project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn'.

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Ad hoc.

Evaluatiecriteria: 2, 3, 4, 5, 6

Indicatoren: 2, 3, 4, 5, 6, 7

ACTIE 2: INFORMEREN VAN LOGO-MEDEWERKERS OVER HET AANBOD VAN DE METHODIEKEN EN ONDERSTEUNINGSMATERIALEN IN CIRRO TER ONDERSTEUNING VAN DE DISSEMINATIE

Omschrijving: Logo-medewerkers worden geïnformeerd en betrokken bij het uitwerken van de verschillende methodieken en ondersteuningsmaterialen tijdens de werkgroep van de WvdV ter ondersteuning van de disseminatie van deze methodieken en materialen. Eveneens worden zij ook uitgenodigd voor werk- en stakeholdersgroepen van verschillende projecten van het EVV (o.a. BE-EMPOWERed pilootproject). Tijdens de werkgroep WvdV wordt er samen met de Vlaamse Logo's nagedacht op welke manier zij ondersteuning kunnen bieden bij lopende projecten van het EVV.

Problematiek/doelstelling: Informeren van Vlaamse Logo's ter ondersteuning van de disseminatie van de methodieken en de materialen die ontwikkeld zijn i.k.v. valpreventie.

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Minimaal 2x per werkjaar.

Evaluatiecriteria: 3

Indicatoren: 3

ACTIE 3: OPLEIDEN VAN VALEXPERTEN BINNEN EEN MULTIDISCIPLINAIRE OPLEIDING

Omschrijving: Vanwege het succes van de opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen' en het aantal geïnteresseerde professionele zorgverleners, organiseert het EVV een zevende editie in 2024. De opleiding heeft als doel om op een interactieve wijze en aan de hand van theorie en praktijkvoorbeelden evidence-based kennis en vaardigheden bij te brengen zodat professionele zorgverleners zich op kwaliteitsvolle wijze kunnen engageren om valpreventie in de praktijk te implementeren en/of te coördineren. Een valexpert kan oudere personen en collega's daarenboven inspireren en/of ondersteunen om rond de valproblematiek actief aan de slag te gaan. De opleiding duurt vier dagen, verspreid over 12 maanden, en bestaat uit theorie en praktische toepassingen, aangevuld met verdiepende modules waarbij de deelnemers kunnen aansluiten op basis van hun disciplines en interesse. De Vlaamse praktijkrichtlijnen fungeren hierbij als rode draad. (8, 9) Voor het geven van deze opleiding doet het EVV beroep op zowel interne als externe sprekers. De opgeleide valexperten ontvangen na de opleiding (en na een geslaagde eindproef) een getuigschrift en krijgen de mogelijkheid om toe te treden tot het Expertennetwerk Valpreventie, expertisegebied 'Vorming en advies', zie ook [R4 OD2 A2](#). Op basis van de deelnemerevaluatie van vorige jaren zal de opleiding vanaf 2025 daar waar nodig bijgestuurd worden. Daarom zal het EVV in 2024 de voorbereidingen hiervoor treffen. De inhoud en verschillende sessies worden, samen met de lesgevers, bijgestuurd met voldoende aandacht voor het belang van de multidisciplinaire samenwerking. Nieuwe projecten en inzichten vanuit het EVV en de

praktijk, worden in de kijker gezet, de nieuw ontwikkelde e-learning en kennisclips worden mee geïntegreerd.

Het EVV zal in kader van deze opleiding de volgende acties ondernemen:

- Afronding editie 2023 (evaluatie, getuigschrift opsturen...)
- Organisatie editie 2024 (update inhoud en bijhorende presentaties, uitwerking lesdagen en bijhorende opdrachten, administratieve taken, updaten van evaluatieformulieren...)
- Voorbereidingen 'bijgestuurde' editie
- Promotie voeren 'bijgestuurde' editie 2025
- Start organisatie 'bijgestuurde' editie 2025

Problematiek/doelstelling: Opleiden van professionele zorgverleners rond val- en fractuurpreventie bij oudere personen.

Doelgroep: Professionals

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Data kunnen wijzigen i.f.v. beschikbaarheid van lesgevers:

- Dag 1: maart 2024 (online)
- Dag 2: juni 2024
- Dag 3: oktober 2024
- Dag 4: december 2024

Evaluatiecriteria: 3

Indicatoren: 3

ACTIE 4: OPLEIDEN VAN INSTRUCTEURS IN HET VLAAMS OTAGO OEFENPROGRAMMA

Omschrijving: Het EVV zal, in het kader van de uitrol van het VL-Otago, professionele zorgverleners en/of paramedici met ervaring en/of interesse in beweging (kinesitherapeuten, bewegingswetenschappers, leerkrachten Lichamelijke Opvoeding, ergotherapeuten, (revalidatie)verpleegkundigen) opleiden tot Vlaamse Otago instructeur. Het EVV zal Vlaamse Otago instructeurs in specifieke regio's rekruteren om enerzijds een mooie spreiding te hebben van instructeurs in Vlaanderen en anderzijds om voldoende instructeurs te voorzien in de regio's waar het BE-EMPOWERed-project loopt. Na het volgen van de 2,5-daagse training en het behalen van het certificaat, kunnen de instructeurs het VL-Otago volgens de gestandaardiseerde aanpak instrueren aan thuiswonende oudere personen (al dan niet in de vorm van groepssessies) en hen gedurende minstens 12 weken begeleiden. De instructeurs engageren zich op een kwaliteitsvolle wijze om het oefenprogramma in de eigen praktijk en/of daarbuiten te implementeren. De opgeleide instructeurs krijgen de mogelijkheid om toe te treden tot het Vlaams Otago netwerk, zie ook [R4 OD2 A3](#). Voor het verzorgen van de training, doet het EVV (gedeeltelijk) beroep op Vlaamse Otago hoofddocenten. Deze hoofddocenten (allen werkzaam in de klinische praktijk) maken deel uit van de werkgroep 'VL-Otago' en werken in opdracht van het EVV. Het EVV is en blijft de eindverantwoordelijke inzake dit project. Het EVV zal in het kader van deze opleiding volgende acties ondernemen:

- Afronding opleidingseditie 2023: evaluatie, update van Vlaams Otago netwerk
- Organisatie opleidingseditie 2024: update inhoud en bijhorende presentaties, administratieve en logistieke zaken, afspraken met hoofddocenten...
- Promotie voeren voor opleiding(en) 2025.

Problematiek/doelstelling: Opleiden van Vlaamse Otago instructeurs die op hun beurt het Vlaamse Otago oefenprogramma in de eigen praktijk of daarbuiten kunnen instrueren en begeleiden.

Doelgroep: Professionelen

Setting: Eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Het EVV voorziet minstens 1 keer een meerdaagse opleiding van 2.5 dagen (maximum 12 deelnemers). Afhankelijk van de vraag/interesse kunnen meer trainingen georganiseerd worden of in een specifieke regio.

Evaluatiecriteria: 3,6

Indicatoren: 3,7

ACTIE 5: OPLEIDEN VAN PERSONEELSLEDEN BINNEN DE EERSTELIJNSZONE OVER HET AANBOD VAN METHODIEKEN EN ONDERSTEUNINGSMATERIALEN

Omschrijving: Het EVV zal als onderdeel van het BE-EMPOWERed pilootproject personeelsleden binnen vier eerstelijnszones opleiden over het aanbod van methodieken en ondersteuningsmaterialen. Het implementatieplan voor eerstelijnszones heeft als doel om op een systematische wijze multifactoriële valpreventie interventies aan de hand van het groepsprogramma en de workshops voor zorgverleners te implementeren in de bestaande structuren van de thuissetting binnen een eerstelijnszone. Dit implementatieplan laat de personeelsleden kennismaken met het aanbod van methodieken en ondersteuningsmiddelen van het EVV. Bijkomend wordt door een expert valpreventie of een procesbegeleider in de workshops het aanbod van methodieken en ondersteuningsmaterialen van het EVV voorgesteld (zie ook [R2 OD3 A1](#)). Daarnaast kan een expert valpreventie ook buiten het BE-EMPOWERed project, ingeschakeld worden voor het voorstellen van methodieken en ondersteuningsmaterialen van het EVV (bv. tijdens studiedagen, lokale evenementen, beurzen...)

Problematiek/doelstelling:

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Pilootproject BE-EMPOWERed in vier eerstelijnszones, waarvan in drie met behulp van procesbegeleiders en extra projectfinanciering, in totaal zullen de workshops twee keer per eerstelijnszone doorgaan.

Evaluatiecriteria: 1, 2, 3, 4, 5

Indicatoren: 2, 3, 4, 5

R4 OD2 ONDERSTEUNEN VAN DE UITVOERING VAN METHODIEKEN DOOR HET COACHEN VAN INTERMEDIARIS EN/OF VLAAMSE LOGO'S

ACTIE 1: COACHEN VAN PROCESBEGELEIDERS BINNEN HET PROJECT PROCESBEGELEIDING IN ZORG EN WELZIJN

Beschrijving: In het kader van kwaliteitsbewaking zal het EVV in 2024 de procesbegeleiders val- en fractuurpreventie nauw opvolgen a.d.h.v. intervisies en telefonische opvolging. De intervisies voor procesbegeleiders worden georganiseerd in samenwerking met Gezond leven (projecthouder). Tijdens deze intervisies hebben procesbegeleiders de kans om kennis en ervaringen met elkaar te delen, hun kennis over val- en fractuurpreventie en de gehanteerde methodieken en materialen op te frissen, en om hoogte blijven van de recentste ontwikkelingen binnen het project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn'. De telefonische opvolging zorgt ervoor dat het EVV nauw in contact blijft staan met haar procesbegeleiders en gericht advies kan geven. Naast de telefonische opvolging, kunnen procesbegeleiders bij eventuele vragen steeds terecht bij het EVV. Via de elektronische leeromgeving Toledo, blijven procesbegeleiders in onderling contact met elkaar en met het EVV, zodat kennis, ervaringen, materialen blijvend met elkaar gedeeld kunnen worden. Na het voltooien van hun opleiding krijgen procesbegeleiders eveneens de mogelijkheid om toe te treden tot het Expertennetwerk Valpreventie, expertisegebied 'Implementatie van val-preventiemaatregelen'.

Problematiek/doelstelling: Coaching en ondersteuning bieden aan procesbegeleiders bij de implementatie van valpreventie in WZC i.k.v. het project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn'.

Doelgroep: Professionals

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg, welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): 1 à 2 intervisies en 2 à 4 telefonische opvolgingen voor procesbegeleiders i.k.v. het project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn'.

Evaluatiecriteria: 1, 2

Indicatoren: 1, 2

ACTIE 2: COACHEN VAN VALEXPERTEN UIT EEN MULTIDISCIPLINAIRE OPLEIDING

Omschrijving: Valexperts, krijgen na het behalen van hun getuigschrift de mogelijkheid om toe te treden tot het Expertennetwerk Valpreventie, expertisegebied 'Vorming en advies'. Leden van dit netwerk worden bijgeschoold en gecoacht a.d.h.v. intervisies of terugkomenten, zodat hun kennis omtrent val- en fractuurpreventie actueel blijft en de gehanteerde methodieken en materialen opgefrist worden. Daarnaast dienen zij kleine opdrachten (in de regel 'korte bijscholingsmomentjes') uit te werken met als doel de experts hun kennis up-to-date te houden, hun motivatie te bevorderen en de interactie binnen het expertennetwerk te verhogen. De experts kunnen bij eventuele vragen steeds terecht bij het EVV. Via de elektronische leeromgeving Toledo, blijven ze in onderling contact met elkaar en met het EVV, zodat kennis, ervaringen, materialen blijvend met elkaar gedeeld kunnen worden. De contactgegevens van de experts worden opgenomen op de website van het EVV en de sociale kaart zodat diverse organisaties en burgers deze experts kunnen contacteren. Om experts meer visibiliteit te geven, wordt 'Expert in de kijker' opgenomen als vaste rubriek in de EVV-nieuwsbrief.

Problematiek/doelstelling: Coaching en ondersteuning bieden aan valexperts rond val- en fractuurpreventie bij oudere personen (in het kader van adviesverlening en vormingen).

Doelgroep: Professionelen

Setting: Eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Begeleiding op vraag van expert, jaarlijkse bijeenkomst (in de vorm van intervisie, bijscholing, terugkommoment, netwerkevent) met het Expertennetwerk Valpreventie, expertisegebied 'Vorming en advies', jaarlijkse update van het Expertennetwerk Valpreventie, expertisegebied 'Vorming en advies' en de elektronische leeromgeving Toledo, jaarlijks uitwerken van kleine opdrachten (in de regel 'kleine bijscholingsmomentjes').

Evaluatiecriteria: 1,2,3,4,5

Indicatoren: 2,3,4,5,6

ACTIE 3: COACHEN VAN INSTRUMENTEN IN HET VLAAMS OTAGO OEFENPROGRAMMA (PU)

Omschrijving: Vlaamse Otago instructeurs, krijgen na het behalen van hun getuigschrift tot 'Vlaamse Otago instructeur' de mogelijkheid om toe te treden tot het Expertennetwerk Valpreventie, expertisegebied 'VL-Otago' (=Vlaams Otago netwerk). Leden van dit netwerk worden bijgeschoold en gecoacht a.d.h.v. intervisies of terugkommomenten, zodat de kennis omtrent het VL-Otago actueel blijft, de gehanteerde methodieken en materialen opgefrist worden en zodat instructeurs volledig op de hoogte blijven van de recentste ontwikkelingen m.b.t. dit project. Daarnaast wordt er ook telefonische begeleiding aangeboden aan de VL-Otago instructeurs. De telefonische opvolging zorgt ervoor dat het EVV nauw in contact blijft staan met de instructeurs en gericht advies kan geven – voornamelijk ter ondersteuning van de implementatie van VL-Otago in de eigen praktijk. VL-Otago instructeurs kunnen bij eventuele vragen en bezorgdheden steeds terecht bij het EVV. Met de Vlaamse Otago instructeurs die reeds opgeleid zijn, wordt er bijzondere aandacht besteed aan het bereiken van kwetsbare oudere personen (lage SES, laaggeletterdheid) (proportioneel universalisme). VL-Otago instructeurs kunnen bij eventuele vragen en bezorgdheden steeds terecht bij het EVV.

Via de elektronische leeromgeving Toledo, blijven de Vlaamse Otago instructeurs in onderling contact met elkaar en met het EVV, zodat kennis, ervaringen, materialen blijvend met elkaar gedeeld kunnen worden. De contactgegevens van de instructeurs worden opgenomen op de [website van het EVV](#) en de sociale kaart zodat diverse organisaties en burgers deze experts kunnen contacteren.

Problematiek/doelstelling: Coaching en ondersteuning bieden aan Vlaamse Otago instructeurs bij het dissemineren, instrueren en begeleiden van het VL-Otago

Doelgroep: Professionelen

Setting: Eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): (Telefonische) begeleiding op vraag van instructeur, jaarlijkse bijeenkomst (in de vorm van intervisie, bijscholing, terugkommoment, netwerkevent) met Vlaams Otago netwerk, jaarlijkse update van het Vlaams Otago netwerk en de elektronische leeromgeving Toledo.

Evaluatiecriteria: 1, 2, 3, 4, 5

Indicatoren: 2, 3, 4, 5, 6

R4 OD3 PRODUCEREN EN TER BESCHIKKING STELLEN VAN MATERIALEN EN DIENSTEN DIE HOREN BIJ DE ZELF ONTWIKKELDE METHODIEKEN VOOR INTERMEDIARIS EN EINDDOELGROEP

ACTIE 1: OPZETTEN VAN EEN PROMOTIECAMPAGNE VOOR PROCESBEGELEIDING IN DE SETTING ZORG EN WELZIJN, REKENING HOUDEND MET VRAAG EN AANBOD

Omschrijving: De complexiteit van vallen vraagt heel wat energie en inspanning. Daarom blijft het EVV voortdurend inzetten op het sensibiliseren en het informeren van o.a. WZC, gezondheids- en welzijnswerkers over val- en fractuurpreventie en tracht het EVV hen aan te moedigen om hier rond te werken. Het EVV doet dit door o.a. in 2024 het project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn' te promoten via haar verschillende communicatiekanalen (website, nieuwsbrief, sociale media...) d.m.v. van het promotiefilmpje dat in 2022 werd ontwikkeld door het EVV en de materialen dat worden aangeboden via het project. Het EVV zal eerst analyseren in welke regio's er extra trajecten zouden kunnen starten en op basis daarvan zal er gerichte communicatie plaatsvinden volgens de afspraken die gemaakt worden binnen de stuurgroep. Het EVV beoogt om in 2024 een 10-tal nieuwe inschrijvingen van WZC te ontvangen voor het thema val- en fractuurpreventie. Daarnaast zal het EVV gericht op zoek gaan naar nieuwe procesbegeleiders in de regio's waar er nood is aan bijkomende procesbegeleiders. Hiervoor zal het EVV gebruik maken van een wervingsflyer en -filmpje die in 2023 specifiek nieuw zullen worden ontwikkeld door het EVV voor het thema val- en fractuurpreventie.

Problematiek/doelstelling: Op basis van aanbod en vraag gerichte communicatie voeren i.k.v. project 'procesbegeleiding voor de setting Zorg en Welzijn'

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokalen besturen, Eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Ad hoc, op basis van de inschrijving van WZC en hun regio.

Evaluatiecriteria: 6

Indicatoren: 7

ACTIE 2: UPDATEN VAN DRAAIBOEKEN EN ONDERSTEUNINGSMATERIALEN OP BASIS VAN FEEDBACK VAN PROCESBEGELEIDERS, WZC, LOKALE DIENSTENCENTRA...

Omschrijving: Aan de hand van de relevante wetenschappelijke inzichten, evaluatie en ervaring uit de praktijk (procesbegeleiders, WZC en lokale dienstencentra) worden bestaande draaiboeken en ondersteuningsmaterialen in 2024 in beperkte mate aangepast en bijgestuurd, zie ook R2 OD2 A1.

Problematiek/doelstelling:

Doelgroep: Professionelen en ouderen 65+

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Ad hoc.

Evaluatiecriteria: 5

Indicatoren: 5, 6

ACTIE 3: ONTWIKKELEN VAN EEN COMMUNICATIE- EN IMPLEMENTATIEPLAN VOOR HET VLAAMS OTAGO OEFENPROGRAMMA EN HET INZETTEN VAN DE VL-OTAGO INSTRUCTEURS

Omschrijving: Na de ontwikkeling van het VL-Otago, ging de uitrol van het oefenprogramma in 2022 officieel van start. (22, 23) De VL-Otago instructeurs binnen het Vlaams Otago netwerk fungeren als ambassadeur van dit project en dragen bij tot de verdere bekendmaking van het programma. Daarnaast trachten zij het VL-Otago te implementeren in hun eigen praktijk of daarbuiten. Om hen hierbij te ondersteunen, zal het EVV een communicatieplan opzetten.

Het VL-Otago project zal bekendgemaakt worden via nieuwsbrieven, sociale media, aanwezigheid op congressen, geven van voordrachten bij partnerorganisaties... Het promotiemateriaal kan hiervoor gebruikt worden. De ontwikkelde promotiematerialen worden verder gedissemineerd en een nieuw promotiefilmpje (getuigenis van een oudere en VL-Otago instructeur) wordt ontwikkeld. Daarnaast zal er, op basis van de ervaringen van de huidige VL-Otago instructeurs en de telefonische begeleiding met hen, maar ook op basis van de bevindingen van andere landen waar men het oefenprogramma uitrolt, gestart worden met de opmaak van een wegwijzer (leidraad met tips en tricks), die huidige en nieuw opgeleide VL-Otago instructeurs kunnen gebruiken ter ondersteuning van de implementatie van het VL-Otago in de eigen praktijk. Er wordt hierbij rekening gehouden met de verschillende disciplines van de instructeurs, maar eveneens met de locaties en settings waarbinnen VL-Otago aangeboden kan worden. Om deze nieuwe wegwijzer vorm te geven, zal het EVV de nodige acties ondernemen:

- Contacten leggen met (partner)organisaties (bv. mutualiteiten, LDC's, beroepsverenigingen, ELZ ...) en met andere landen die al ver staan in de implementatie van het Otago oefenprogramma.
- Input verzamelen van de werkgroep VL-Otago, stakeholders en partners;
- O.b.v. de inzichten van de stakeholdersvergadering eind 2022 de pistes onderzoeken rond terugbetaling zoals de reguliere terugbetaling en F-pathologie voor kinesithérapie, alsook voor andere disciplines de mogelijkheden exploreren voor groepsprogramma's die aan een lage kost door lokale overheden/mutualiteiten/eerstelijnszones kunnen worden aangeboden aan de bevolking via bv. lokale dienstencentra/sociaal huis/wijkgezondheidscentra/diensten ergotherapie van mutualiteiten

Om de Vlaamse Otago methodiek te kunnen evalueren en bij te sturen, is het belangrijk om beleidsrelevante informatie te bevragen en te verzamelen bij de deelnemers aan het oefenprogramma (de thuiswonenden oudere personen) en de instructeurs. Instructeurs, die deel uitmaken van het netwerk, zullen belangrijke gegevens en ervaringen delen met het EVV (bv. anonieme standaardformulieren VL-Otago delen via Sharepoint, intervisies...). Op die manier kan het EVV meer inzicht verwerven in het gemiddelde profiel van de deelnemers aan het oefenprogramma, de context, de mogelijkheden, knelpunten en ervaringen inzake het oefenprogramma. Deze bevindingen worden meegenomen in het communicatieplan en de wegwijzer ter ondersteuning van de implementatie.

Problematiek/doelstelling: Ontwikkelen en opzetten van een communicatieplan en gerichte acties ondernemen in het kader van de implementatie van het VL-Otago oefenprogramma

Doelgroep: Algemene bevolking, volwassenen, ouderen 65+ en professionelen, groepen met lage SES

Setting: Lokale besturen, rechtstreeks naar de burger, hoger onderwijs, eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg, welzijnsvoorzieningen, andere (bv. VA, RIZIV)

Timing (mijlpalen):

- Vlaams Otago netwerk: continue opvolging.
- Intervisie voor VL-Otago netwerk: najaar 2024.
- Gegevensverzameling van deelnemers en instructeurs inzake het VL-Otago oefenprogramma: januari – december 2024.

- Opzetten en uitvoeren van communicatieplan, waaronder ontwikkeling promotiefilmpje: januari – december 2024.
- Start opmaak 'wegwijzer' ter ondersteuning van de implementatie van het VL-Otago: januari – december 2024.

Evaluatiecriteria: 1, 2, 3, 4, 5

Indicatoren: 2, 4, 5, 6

ACTIE 4: ONDERSTEUNING BIJEN LOKALE BESTUREN OM EEN VALPREVENTIEBELEID OP TE ZETTEN WAARBIJ REKENING GEHOUDEN WORDT MET GEZONDE PUBLIEKE RUIMTE (O.A. WALKABILITYSCORE TOOL, KNELPUNTENWANDELING...)

Omschrijving: Als onderdeel van het BE-EMPOWERed programma is er een implementatieplan ontwikkeld met als doel om eerstelijnszones en lokale besturen te ondersteunen om op een systematische wijze multifactoriële valpreventie interventies aan de hand van het groepsprogramma en de workshops voor zorgverleners te implementeren in de bestaande structuren van de thuissetting. Sinds 2023 wordt het BE-EMPOWERed programma in vier eerstelijnszones uitgetest en geëvalueerd, waarvan in drie eerstelijnszones met behulp van procesbegeleiders. De procesbegeleiders worden opgeleid en ondersteund door een EVV medewerker. De eerstelijnszone zonder procesbegeleider krijgt directe ondersteuning van een EVV medewerker. In 2024 zal het BE-EMPOWERed programma geëvalueerd worden (zie ook R2 OD3 A1). Bijkomend zal de reeds bestaande websitepagina 'lokale besturen' op www.valpreventie.be geüpdatet worden en zal de Walkabilityscore-tool toegevoegd worden. De websitepagina voor lokale besturen biedt een overzicht van alle projecten waaraan lokale besturen mee kunnen werken rond thema valpreventie. Aandacht hebben voor valpreventie in de gemeente is meer dan inwoners sensibiliseren. Daarnaast zijn *omgevingsinterventies, afspraken & regelgeving en zorg & begeleiding* belangrijke strategieën voor een integraal gezondheidsbeleid. Via nieuw ontwikkelde materialen, zoals de recent ontwikkelde wandelgids voor lokale besturen of de Preventiepeiling voor lokale besturen van Gezond Leven, wordt er ook aandacht besteed aan het valpreventiebeleid bij lokale besturen. Vlaamse Logo's kunnen hulp bieden bij het bereiken van lokale besturen en het bekend maken van relevante projecten voor deze setting.

Problematiek/doelstelling:

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen

Timing (mijlpalen): Evaluatie BE-EMPOWERed programma aan de hand van een pilootproject en het up-to-date houden van de websitepagina lokale besturen op www.valpreventie.be. Integratie van de Walkabilityscore-tool.

Evaluatiecriteria: 1, 2, 3, 4, 5

Indicatoren: 1, 2, 3, 4, 5, 6

R4 OD4 INSTAAN VOOR OF BEWAKEN VAN DE KWALITEITSBORGING VAN DE TOEPASSING VAN DE METHODIEKEN

ACTIE 1: ORGANISEREN EN ANALYSEREN VAN METINGEN (TOEPASSINGSGRAAD-, TEVREDENHEIDSMETINGEN...)

Omschrijving: In het kader van continue kwaliteitsbewaking zal het EVV in 2024 voor haar opleidingen (waaronder de opleiding 'Expert valpreventie bij ouderen', opleiding tot Vlaamse Otago instructeur, opleiding tot procesbegeleider WZC), intervisie(s), jaarlijkse terugkomenten van het Expertennetwerk Valpreventie en de WvdV, na afloop een evaluatiemoment organiseren en deze resultaten analyseren. Daarnaast zal het EVV i.k.v. project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn' voor het thema val- en fractuurpreventie en het VL-Otago oefenprogramma de implementatietrajecten op regelmatige basis opvolgen, evalueren en bijsturen d.m.v. intervisies, telefonische opvolging van procesbegeleiders en instructeurs, verwerking van formulieren en vragenlijsten (bv. formulieren voor kwaliteitsbewaking en vragenlijsten voor de deelnemende WZC). Op deze manier wordt er steeds garant gestaan dat de laatste nieuwe evidentie wordt aangeboden en dat de ontwikkelde methodieken en materialen aangepast zijn aan de noden van de doelgroep en de praktijk. De resultaten worden aan het VA teruggekoppeld op de geplande overlegmomenten.

Problematiek/doelstelling: Kwaliteitsbewaking van de methodieken door bevraging en/of opvolging van intermediairs en/of eindgebruikers

Doelgroep: Professionelen en ouderen 65+

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen): Ad hoc.

Evaluatiecriteria: 1, 2, 3, 4, 5

Indicatoren: 1, 2, 3, 4, 5, 6

ACTIE 2: ORGANISEREN VAN TERUGKOMDAGEN, INTERVISIES, FEEDBACKGESPREKKEN, ... VOOR PROCESBEGELEIDERS, VALEXPERTEN, VL-OTAGO INSTRUCTEURS...

Omschrijving: Professionele zorgverleners die in het verleden een opleiding bij het EVV hebben gevolgd (waaronder procesbegeleiders, valexperthen en VL-Otago instructeurs) en waarvan de meesten deel uitmaken van het Expertennetwerk Valpreventie, zullen uitgenodigd worden voor een terugkomdag, intervisie, bijscholing, studiedag/congres... Dit om te zorgen dat [1] de kennis rond val- en fractuurpreventie actueel blijft, [2] de gehanteerde methodieken en materialen opgefrist worden, [3] men op de hoogte blijft van de recentste ontwikkelingen m.b.t. het project en [4] de motivatie en interactie binnen het Expertennetwerk Valpreventie verhoogd worden.

De intervisie(s) voor procesbegeleiders worden georganiseerd in samenwerking met Gezond Leven (projecthouder) (zie ook [R4 OD2 A1](#)). Intervisies voor Experts Valpreventie en het Vlaams Otago netwerk, worden volledig georganiseerd door het EVV.

Problematiek/doelstelling: Kennis rond val- en fractuurpreventie, rond methodieken en materialen i.k.v. bepaalde projecten actueel houden en ervaringen uitwisselen met elkaar

Doelgroep: Professionelen

Setting: Eerstelijnszorg, ouderenzorg, thuiszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen):

- Project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn': 1 à 2 intervisie en 2 à 4 telefonische opvolgingen voor procesbegeleiders.
- Expertennetwerk Valpreventie: jaarlijkse bijeenkomst (onder de vorm van netwerkevent, studiedag/congres, intervisie, bijscholing).
- VL-Otago netwerk: jaarlijkse bijeenkomst (onder de vorm van netwerkevent, studiedag/congres, intervisie, bijscholing).

Evaluatiecriteria: 1, 2, 3, 4, 5**Indicatoren:** 1, 2, 3, 4, 5, 6

ACTIE 3: RAPPORTEREN OP AFGESPROKEN TIJDSTIPPEN OVER DE VOORTGANG VAN DE IMPLEMENTATIETRAJECTEN EN DE GEOGRAFISCHE SPREIDING EN ZO NODIG ACTIE ONDERNEMEN OM TEKORTKOMINGEN WEG TE WERKEN

Omschrijving: Het EVV rapporteert op afgesproken tijdstippen over de vooruitgang van de implementatietrajecten en de geografische spreiding. In kader van het project 'Procesbegeleiding preventie voor de setting Zorg en Welzijn' zal het EVV in 2024 rapporteren aan Gezond Leven (projecthouder) op basis van de gemaakte afspraken omtrent registratie en rapportering in de stuurgroep. Op basis van de vooruitgang, middelen van het EVV en geografische spreiding van de implementatietrajecten zal het EVV proactief de nodige acties te ondernemen om mogelijke tekortkomingen op te vangen (zie ook [R4 OD3 A1](#)).

Problematiek/doelstelling: Rapportage over de geografische spreiding en voortgang van de verschillende implementatietrajecten

Doelgroep: Algemene bevolking

Setting: Andere

Timing (mijlpalen): I.f.v. de afgesproken tijdstippen.

Evaluatiecriteria: 6

Indicatoren: 7

ACTIE 4: ACTIE ONDERNEMEN OM BIJ IMPLEMENTATIETRAJECTEN DUURZAAM TE VERANKEREN

Omschrijving: Het is belangrijk om duurzaamheid na te streven en om het valpreventiebeleid te verankeren in de structuren van het WZC en de eerstelijnszone. Zowel het implementatieplan van de WZC als van de eerstelijnszones zet vanaf de start van het implementatietraject sterk in op verankering. Bijkomend wordt in de laatste stap van deze implementatieplannen extra aandacht en tips gegeven aan de verankering van het valpreventiebeleid. Het EVV zal in de nieuwe beheersovereenkomst hier extra inspanningen voor doen en afgeronde implementatietrajecten (WZC en eerstelijnszones) uitnodigen om bijvoorbeeld een netwerkevent, studiedag/congres, intervisie en/of bijscholing bij te wonen. Bijkomend zullen in 2024 de afgeronde implementatietrajecten op regelmatige basis 'reminders' krijgen; bijvoorbeeld door middel van de nieuw ontwikkelde kennisclips over de richtlijnen en specifieke risicofactoren. Daarnaast zal het EVV in 2024 een nieuwsflash uitsturen met een algemeen overzicht met nieuwe materialen/methodieken en projecten van het EVV.

Problematiek/doelstelling: Valpreventiebeleid duurzaam verankeren binnen de structuren van WZC en de eerstelijnszone

Doelgroep: Professionelen

Setting: Lokale besturen, ouderenzorg, thuiszorg, eerstelijnszorg en welzijnsvoorzieningen

Timing (mijlpalen):

- Ad hoc een netwerkevent, congres, intervisie en/of bijscholing aanbieden aan de afgeronde implementatietrajecten.
- Uitsturen van 'reminders' naar de afgeronde implementatietrajecten.
- Uitsturen van een nieuwsflash met een algemeen overzicht met nieuwe materialen/methodieken.

Evaluatiecriteria: 2

Indicatoren: 2

Valpreventie.be

Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen

Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen

expertisecentrum@valpreventie.be

www.valpreventie.be

Kapucijnenvoer 7 - bus 7001

3000 LEUVEN

+32 16 32 00 51

Contactgegevens:

Prof. dr. Koen Milisen – voorzitter EVV

+32 16 37 79 79

koen.milisen@kuleuven.be